

Treoirlínte an BAI i leith margaiócht do dheochanna gan alcól¹

Leagtar amach na rialacha margaióchta do dheochanna meisciúla a chraoltar ar sheirbhísí raidió agus teilifíse in Éirinn in Roinn 11 den *Chód Ginearálta do Chumarsáid Tráchtála* de chuid an BAI. Glacann an BAI leis gur deochanna meisciúla iad deochanna a bhfuil méid alcóil níos mó ná 0.5% iontu. Is é is aidhm do na rialacha a leagtar amach in Roinn 11, leanaí a chosaint, i. Saoránaigh atá faoi bhun 18 bhliain d'aois, agus dearcadh stuama faoin ólachán a chur chun cinn.

Le blianta beaga anuas, tá catagóir dí nua, is í sin deochanna gan alcól, ag teacht chun cinn. Glacann an BAI leis gur deochanna gan alcól iad deochanna a bhfuil méid alcól 0.5% nó níos lú iontu. Cé nach ndéantar tagairt do bhranda alcóil aitheanta ar phacáistí nó i bhfógraí do dheochanna gan alcól, is minic a bhíonn nasc idir na deochanna sin agus branda alcóil. Déantar margaiócht ar na deochanna gan alcól mar gur 'beoir' iad agus luaitear leis sin go bhfuil fáil ar leaganacha meisciúla díobh.

Is é dearcadh an BAI go bhféadfadh mearbhall a chur ar chraoltóirí, ar bhealach ginearálta agus i gcás deochanna gan alcól a bhfuil nasc acu le branda alcóil aitheanta, faoi cén chaoi ar chóir margaiócht do dheochanna den chineál seo a láimhseáil ionas go bhfuiltear ag cloí le Roinn 11 den Chód. Nuair a bhíonn sé seo doiléir, d'fhéadfadh mearbhall a chur ar an lucht féachana/éisteachta faoi cén chineál deoch atá á fhógairt. D'fhonn ardchaighdeán na rialacha in Roinn 11 a chinntiú, níor chóir d'aon fhógra do dheoch gan alcól baint de na cuspóirí sláinte poiblí sna rialacha do dheochanna meisciúla (d'aon ghnó nó trí sheans). Sa chomhthéacs seo, is mian leis an BAI na treoirlínte margaióchta do dheochanna gan alcól ar an raidió agus ar an teilifís a fhoilsiú.

Chun na críche sin, moltar do chraoltóirí aird a thabhairt ar na beartais seo a leanas a phléann ábhar na bhfógraí agus suí deochanna gan alcól sna bhfógraí sin:-

- 1) Ba cheart dó bheith soiléir ón fhógra gur deoch gan alcól atá i gceist. Níor cheart aon amhras bheith ann maidir lena bhfuil sa deoch. Ní mór don lucht féachana/éisteachta bheith ábalta tabhairt faoi deara gur deoch gan alcól atá á fhógairt (seachas deoch meisciúil).

Mar shampla, má shonraíonn ainm an dí gur deoch gan alcól é, d'fhéadfadh an méid sin a thaispeáint go soiléir le linn an fhógra. D'fhéadfadh seo a dhéanamh ag tús an fhógra tríd an téacs nó tríd an fhaisnéis a chuirtear ar an scáileán (d'fhéadfadh íomhánna agus an céatadán alcóil atá sa deoch, a chur leis). Faoi na craoltóirí a bheidh sé cinneadh a dhéanamh maidir leis an gcur chuige d'fhógraí aonair. Déanfar cinntí bunaithe ar mhionsonraí an fhógra féin. Ba cheart do chraoltóirí tabhairt faoi deara go bhféadfadh na treoirlínte a d'eisigh an tÚdarás um Chaighdeán Fógraíochta in Éirinn (i mBéarla: *Advertising Standards Authority for Ireland*) maidir leis na cineálacha deochanna seo bheith ábhartha agus go bhféadfaidís cabhrú le cliant a bhfuil sé i gceist acu fógraí a sheoladh chuig seirbhísí craolacháin, cinntí a dhéanamh.

¹ Ní bhaineann na treoirlínte seo le deochanna boga, uisce, srl.

- 2) D'ainneoin gur féidir le fógraí do dheochanna gan alcól ainm, trádmarc agus lógó brandaí alcóil aitheanta a chur chun cinn, tá an BAI den tuairim go bhfuil rialacháin den chineál céanna de dhíth d'fhonn leanaí a chosaint ó na brandaí seo agus chun cloí le cuspóirí an Chóid.

Sa chomhthéacs sin, níor cheart d'aon fhógra:-

- leanaí a thaispeáint i mbun an dí a ól nó an deoch a mholadh do leanaí;
- iarracht a dhéanamh leanaí a mhealladh de bharr ábhar nó suí an fhógra agus níor cheart na fógraí a chraoladh le linn, roimh nó i ndiaidh cláracha do leanaí mar a shonraítear iad ag an BAI. Ba cheart craolacháin na bhfógraí tarlú le linn, roimh nó díreach i ndiaidh cláracha a bhfuil próifíl lucht féachana/éisteachta daoine fásta de 75% nó os a chionn amháin;
- téacs a úsáidtear d'fhógraí do dheochanna meisciúla a lua. Níor cheart téacs a úsáideadh cheana d'fhógraí do dheochanna gan alcól a oiriúnú d'fhonn fógraíocht a dhéanamh do tháirgí eile ar an margadh Éireannach a thagann ón gcomhlacht céanna;
- Faisnéis sláinte agus/nó cothaithe a thaispeáint mura bhfuil faisnéis a bhaineann leis an tsábháilteacht phoiblí á taispeáint leis; na fógraí maidir le tiomáint faoi thionchar an óil, mar shampla.

Má tá an BAI den tuairim nach bhfuil idirdhealú sách-soiléir idir deoch meisciúil agus deoch gan alcól á dhéanamh i bhfógra, tá sé de chumhacht aige athbhreithniú a dhéanamh ar an bhfógra sin de réir fhorálacha Roinn 11. D'fhéadfadh sé seo tarlú i gcomhthéacs faireacháin nó má fhaightear gearán faoin bhfógra. Cuirfear an próiseas seo i gcrích ar bhonn cás ar chás bunaithe ar ábhar an fhógra, a shuí agus na treoirínte thuas. Anuas air sin, meabhraítear do chraoltóirí go bhféadfadh aird a thabhairt ar rialacha eile a leagtar síos i gCód an BAI, ag brath ar ábhar an fhógra.

Mar a luadh cheana, d'eisigh an tÚdarás um Chaighdeán Fógraíochta in Éirinn treoirínte margáíochta do na deochanna seo thar réimse leathan meán. Moltar do chraoltóirí eolas a chur ar na treoirínte seo.